

Szanowny Pan
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia

W imieniu niżej podpisanych organizacji branżowych reprezentujących sektor drobiarski chcemy stanowczo zaprotestować wobec szeregu insynuacji i tendencyjnych zarzutów, które pojawiły się w stanowisku Pana Ministra zaprezentowanym 28.04. br. w Sejmie podczas wspólnego posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Zdrowia.

Oczekujemy od Ministerstwa Zdrowia sprostowania stanowiska, które ze względu na przedstawioną formę już stało się dla mediów źródłem do stawiania pozbawionych postaw tez. Przykład publikacji poniżej:
<https://pulsmedycyny.pl/fermy-przemyslowne-sa-zrodlem-antybiotykoopornych-patogenow-1149125>

Fermy przemysłowe są źródłem antybiotykoopornych patogenów

EMILIA GRZELA

email

opublikowano: 29-04-2022, 11:59

f Jak wskazała wiceminister Milkowski na posiedzeniu sejmowych Komisji Zdrowia oraz Rolnictwa, fermy przemysłowe to realne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Mogą być źródłem smogu fermowego oraz **☆** patogenów opornych na leczenie dostępnymi antybiotykami.

E-wydanie
„Pulsu Medycyny”

W Pana stanowisku podano ogólnie bez źródła, że: (...) *Jako główny problem postrzegane są antybiotykooporne bakterie chorobotwórcze, a których obecność w hodowlach zwierząt została potwierdzona niemal na całym świecie* (...)

Jak Pan może łatwo zauważyć **domniemanie i sugestia zawarta w przedmiotowym stanowisku została już zamieniona przez dziennikarkę na fakt i stwierdzenie**, iż „Ministerstwo Zdrowia uważa, że fermy przemysłowe to realne zagrożenie dla zdrowia publicznego” – podczas gdy sugestia zawarta w stanowisku Ministerstwo nie ma poparcia w aktualnych danych.

Zwracamy uwagę na fakt, że wszelkie dane dotyczące zużycia antybiotyków należy zawsze rozpatrywać w kategorii szerszej. Sama informacja, że Polska jest krajem, w którym zużycie antybiotyków w hodowli drobiu jest najwyższe w Europie będzie wprowadzać w błąd, jeżeli nie doda się do niej również faktu, że Polska jest jednocześnie największym hodowcą drobiu w Europie. Niestety stanowisko Ministerstwa Zdrowia przedstawia tylko wycinki danych bez ich szerszego kontekstu.

Jako organizacje reprezentujące między innymi hodowców drobiu oczekivalibyśmy od Ministerstwa Zdrowia rzetelnych analiz i pełnego przedstawienia informacji oraz ich kontekstu wraz z powołaniem się na sprawdzone źródła, a nie powielania nieprawdziwych stereotypów, które z pewnością nie ułatwiają dyskusji o tak poważnym problemie jakim jest antybiooporność.

Stanowczo protestujemy również przeciw używaniu w oficjalnych materiałach Ministerstwa Zdrowia sformułowania „ferma przemysłowa” w odniesieniu do hodowli drobiu. Jak Państwo zapewne zauważyli w pierwszym zdaniu stanowiska Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat ferm przemysłowych „*W obecnie obowiązujących przepisach prawnych brak jest definicji legalnej pojęcia „ferma przemysłowa”*”. Tworzenie tego typu sformułowań służy wyłącznie interesom organizacji pseudoekologicznych, których celem jest cyniczne prezentowanie produkcji zwierzęcej w negatywnym świetle.

Chcemy zwrócić Pana uwagę także na fakt, że stanowisko Ministerstwa Zdrowia oparte jest, jak widzimy, wyłącznie na jednej analizie Instytutu Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi. Z niepokojem stwierdzamy, że są to również te same dane, które są źródłem informacji publikowanych przez organizacje dążące do likwidacji hodowli drobiu w Polsce jak np. Otwarte Klatki oraz Koalicja Społeczna Stop Fermom Przemysłowym.

<https://stopfermom.pl/blog/zanieczyszczenia-mikrobiologiczne-na-fermach-wielkoprzemyslowych-a-zdrowie-publiczne>

Wnioskujemy o udostępnienie w/w opinii Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, na którą Ministerstwo Zdrowia powołuje się w swoim stanowisku.

Prosimy o wyjaśnienie czy fakt oparcia się wyłącznie na takich danych świadczy o tym, że Ministerstwo Zdrowia uważa je za wyczerpujące i rzetelne, czy też jest to jednak niedopatrzenie i brak rzetelnego przygotowania danych ze sprawdzonych i wiarygodnych źródeł?

Zwracamy też uwagę na fakt, że w stanowisku Pana Ministra poza wskazanymi powyżej insynuacjami i zarzutami pojawiają się również inne, nie mające pokrycia w rzeczywistości przypuszczenia, domniemania i tendencyjne zarzuty. Przykładowo:

- W stanowisku stwierdzono: *Intensywny, przemysłowy chów zwierząt wiąże się z wysoką emisją do powietrza bioareozolu utożsamianego z pyłem organicznym oraz odorów*. Nie wskazano źródła badań, podano tylko: *Fermy wielkoprzemysłowej hodowli zwierząt na całym świecie są przedmiotem badań w kontekście ich oddziaływania na środowisko i stan zdrowia mieszkańców*.
- W stanowisku podano: *Emitowany przez ферmy zwierzęce bioaerozol może mieć działanie drażniące, chorobotwórcze lub psychosomatyczne (...)*. Z dużym szacunkiem odnosimy się do wszelkich danych i analiz naukowych, w tym również tych które analizują wpływ hodowli na środowisko. Jednak powyższy poziom analizy jest w naszej ocenie niedopuszczalny jako wsad do dyskusji podczas sejmowej Komisji Zdrowia.
- W stanowisku podano: *Narażenie na pył zawieszony emitowany przez fermę zwierząt gospodarskich wydaje się mieć wpływ na zdrowie układu oddechowego i uczulenie atopowe nie-rolników (...)*. W naszej ocenie nie wydaje się, ale z pewnością należy stwierdzić, że Ministerstwo Zdrowia nie powinno przygotowywać stanowisk, z których „coś się wydaje”. Albo są dane, które o tym mówią, albo taka zależność jest niezbadana i wymaga analiz. Precyzja komunikacji pozwoli nam uniknąć podawania po komunikatach Ministerstwa Zdrowia nieprawdziwych informacji do mediów i wprowadzania w błąd czytelników.

- W rozwinięciu wskazano: (...) *Przejazdy samochodów dostawczych i innych pojazdów obsługujących fermę istotnie zwiększa emisję spalin. Czynniki te bezpośrednio przyczynia się do rozwoju wielu chorób (...).* **Zarzut tego typu można postawić każdej inwestycji, która wymaga udziału środków transportu.** Poza tym zwracamy uwagę na fakt, że w rozproszonych hodowlach, wymagających dojazdu w wiele miejsc, ilość i częstotliwość transportu będzie większa - emitując do środowiska znacząco więcej spalin. **Jak widać zatem ten sam argument przedstawiony w szerszym kontekście nabiera zupełnie innego znaczenia.**

W kontekście tylko jednego z wielu rozwiązań, które dzięki naszej hodowli drobiu ma pozytywny wpływ na otoczenie, zwracamy Państwa uwagę na ogólnodostępną informację o ciekawej alternatywnie wykorzystywaniu obornika kurzego, do produkcji biogazu.

<https://wysokienapiecie.pl/68858-gaz-z-rosji-moglibyśmy-latwiej-porzucic-dzieki-rolnikom/>

Kwestią budowy rolniczych biogazowni i biometanowni zainteresowane jest m.in. PGNiG, które jeszcze przed wybuchem wojny w Ukrainie, mówiło o włączeniu takich instalacji do krajowego systemu zasilania. Obecnie, po zamknięciu przesyłu gazu z Rosji do Polski kwestia ta jest jeszcze bardziej aktualna. Dzięki biogazowniom rolniczym wykorzystującym odpady rolno-spożywcze, w tym gnojowicę, obornik i obornik kurzy można wyprodukować nawet 7,8 mld m³ biometanu, co pozwoli uzyskać nawet 30,5 TWh czystej energii. Umożliwi to jednocześnie uniknięcie emisji nawet 26,2 mln ton CO₂.

Sygnatariusze Porozumienia Rolniczego Zrzeszeń i Organizacji Drobiarskich

Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj Paweł Podstawka Przewodniczący	Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza Dariusz Goszczyński Dyrektor Generalny	Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu Andrzej Danielak Prezes Zarządu Głównego
Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz Piotr Lisiecki, Prezes Zarządu	Krajowa Rada Izb Rolniczych Zygmunt Stromski Przewodniczący Ekspert Copa-Cogeca	Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „POLDRÓB” Stefan M. Chrzanowski Dyrektor Biura OZPD POLDRÓB
Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi Wiesław Wojtczak Prezes Zarządu	Zrzeszenie Rolników i Producentów Indyk Lubuski Beata Włodarczyk - Lewandowska Prezes Zarządu	Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI Wiesław Różański Prezes Zarządu
Polska Federacja Hodowców Drobiu Jakub Pióro Prezes Zarządu	Regionalna Grupa Producentów Drobiu FARMER Włodzimierz Olszewski Prezes Zarządu	Stowarzyszenie Innowatorów Wsi Krzysztof Łuczak Dyrektor Generalny